

สพฐ.ออกแนวทาง "การลดการบ้าน เพิ่มการเรียนรู้"

นำเสนอเมื่อ : 8 ธ.ค. 2566

ด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ได้ประกาศนโยบาย การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567 - 2568 ด้วยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัย ได้รับการพัฒนาในทุกมิติ โดยเน้นให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” ซึ่งหลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จากทุกภาคตามคำกล่าว “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” และกำหนดแนวทางให้หน่วยงานในสังกัดและในกำกับ ของกระทรวงศึกษาธิการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบาย คือ ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา และลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

ในการนี้ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา และลดภาระนักเรียน และผู้ปกครอง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำแนวทาง “การลดการบ้าน เพิ่มการเรียนรู้” สำหรับครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการมอบหมายการบ้านแก่ผู้เรียนให้มีความเหมาะสม และใช้การบ้าน เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนรู้และประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อีกทางหนึ่ง จึงเห็นควรแจ้งให้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตเน้นย้ำให้สถานศึกษาในกำกับ ดำเนินการให้การมอบหมายการบ้าน แก่นักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างสูงสุด รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งสถานศึกษาถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๔๐๑๐ / ว ๓๔๑๙

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ กทม. ๑๐๓๐๐

๗ ธันวาคม ๒๕๖๖

เรื่อง แนวทางการมอบหมายการบ้าน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขต

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการมอบหมายการบ้านฯ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ได้ประกาศนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ - ๒๕๖๘ ด้วยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ โดยเน้นให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจากทุกภาคตามคำกล่าว “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” และกำหนดแนวทางให้หน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบาย คือ ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา และลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

ในการนี้ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา และลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำแนวทาง “การลดการบ้าน เพิ่มการเรียนรู้” สำหรับครูผู้สอนใช้เป็นแนวทางในการมอบหมายการบ้านแก่ผู้เรียนให้มีความเหมาะสม และใช้การบ้านเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนรู้และประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อีกทางหนึ่ง จึงเห็นควรแจ้งให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตเน้นย้ำให้สถานศึกษาในกำกับ ดำเนินการให้การมอบหมายการบ้านแก่นักเรียนเป็นไปอย่างเหมาะสม เกิดประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างสูงสุด รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งสถานศึกษาถือปฏิบัติโดยเคร่งครัดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(ธนู วงษ์จินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รักษาการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๖๕

แนวทางการมอบหมายการบ้าน

แนวทางการแนวทางการมอบหมายการบ้าน
ตามนโยบาย “ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา” และ “ลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง”

ความเป็นมา

ด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลตำรวจเอก เพิ่มพูน ชิดชอบ) ได้ประกาศนโยบายการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๗ – ๒๕๖๘ ด้วยมุ่งหวังให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ โดยเน้นให้ผู้เรียน “เรียนดี มีความสุข” ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จากทุกภาคตามคำกล่าว “จับมือไว้ แล้วไปด้วยกัน” และกำหนดแนวทางให้หน่วยงานในสังกัดและในกำกับของกระทรวงศึกษาธิการนำไปใช้ในการขับเคลื่อนนโยบาย คือ ลดภาระครูและบุคลากรทางการศึกษา และลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

เพื่อขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดทำแนวทางการมอบหมายการบ้าน สำหรับใช้เป็นแนวทางในการมอบหมายการบ้านแก่ผู้เรียนให้มีความเหมาะสมและนักเรียนได้เรียนรู้ด้วยความสุข พร้อมทั้งสามารถใช้การบ้านเป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน และเป็นเครื่องมือประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเพื่อเป็นการลดภาระงานด้านการประเมินได้อีกทางหนึ่ง

หลักการลดการบ้าน เพิ่มการเรียนรู้

หลักการลดการบ้าน

๑. ลดการบ้าน/ภาระงานที่ครูมอบหมายให้นักเรียนทำนอกห้องเรียนหรือที่บ้าน โดยเน้นให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมให้เสร็จในห้องเรียน

๒. มอบหมายการบ้านเฉพาะวิชาที่เป็นทักษะที่จำเป็น เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ โดยสามารถให้การบ้านให้เหมาะสมได้เท่าที่จำเป็น โดยเน้นการบ้านที่ส่งเสริมการอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น

๓. บูรณาการการบ้านทั้งภายในรายวิชาเดียวกันและข้ามรายวิชา โดยให้เป็นชิ้นงาน/ภาระงานเดียวตามความเหมาะสมธรรมชาติวิชา

เพิ่มการเรียนรู้

ปรับกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนคิด ปฏิบัติผ่านสถานการณ์จริง ส่งเสริมกระบวนการคิด การแสวงหาความรู้ (Active Learning) ลดเวลาการสอนของครูในห้องเรียนให้น้อยลง โดยเพิ่มเวลาให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

แนวปฏิบัติ “ลดการบ้าน เพิ่มการเรียนรู้”

๑. มอบหมายการบ้านให้เหมาะสมเท่าที่จำเป็นตามจุดเน้นการเรียนรู้ เพื่อให้การบ้านมีความสำคัญและฝึกหรือทบทวนอย่างมีเป้าหมาย รวมทั้งกำหนดแนวทางการตรวจสอบผลการเรียนรู้จากคุณลักษณะหรือ พฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อทดแทนการสอบด้วยแบบทดสอบอย่างเหมาะสม และตามความจำเป็น

๒. ตรวจสอบปริมาณการบ้านของนักเรียนรายห้องเรียน เพื่อให้การมอบหมายการบ้านมีความเหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้ทำการบ้านของนักเรียนแต่ละวัย

๓. บูรณาการเนื้อหาการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกันทั้งภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ เพื่อให้ใช้เวลาเรียนในห้องเรียนลดลงร้อยละ ๑๐ - ๒๐ นักเรียนมีเวลาในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองตามความสนใจมากขึ้น

๔. วางแผนกำหนดช่วงเวลาให้การบ้าน และการสอบ เป็นรายสัปดาห์ หรือรายเดือน เพื่อหลีกเลี่ยงความทับซ้อน ทั้งด้านปริมาณและระยะเวลาที่ใช้ในการทำการบ้าน การสอบ ตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมตามพัฒนาการของนักเรียนแต่ละช่วงวัย

๕. ออกแบบการจัดกิจกรรมเรียนรู้ให้มีความเชื่อมโยงและต่อเนื่องกันระหว่างช่วงเวลาที่นักเรียนเรียนรู้ที่โรงเรียนและบ้าน ตัวอย่างเช่น เนื้อหาที่เป็นแนวคิดหรือหลักการ จำเป็นต้องใช้การทำความเข้าใจและการอธิบายเพิ่ม ควรเป็นเวลาที่เด็กเรียนในห้องเรียน จากนั้นมอบหมายให้เด็กปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ต่อเนื่องที่บ้าน การบ้านที่มอบหมายควรต่อเนื่องกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว ซึ่งนักเรียนสามารถเรียนรู้และทบทวนได้ด้วยตัวเอง และมีความจำเป็นต่อการเรียนรู้ของนักเรียน

๖. ลดจำนวนครั้งของการสอบระหว่างเรียน ประเมินเท่าที่จำเป็น โดยเน้นการประเมินเพื่อปรับปรุงข้อสอบปลายภาค ให้นั้นข้อสอบที่วัดทักษะการคิดขั้นสูง ที่ประกอบด้วยสถานการณ์ที่ให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ มีข้อความที่ยั่วให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตัดสินใจ และคิดสร้างสรรค์ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเขียนแสดงเหตุผล แนวคิด หรือหลักการตามความเหมาะสมในแต่ละระดับชั้น

๗. จัดเตรียมแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียนศึกษาค้นคว้าที่หลากหลาย โดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้

๘. ส่งเสริมให้นักเรียนคิดสรรผลงานที่แสดงถึงพัฒนาการ และสมรรถนะของนักเรียน ใส่ลงในแฟ้มสะสมผลงาน ตามจุดมุ่งหมาย ได้แก่ การศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ โดยอาจดำเนินการในรูปแบบสื่อดิจิทัล เช่น วิดีทัศน์ ภาพถ่าย เพลง เป็นต้น

ที่มา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน